

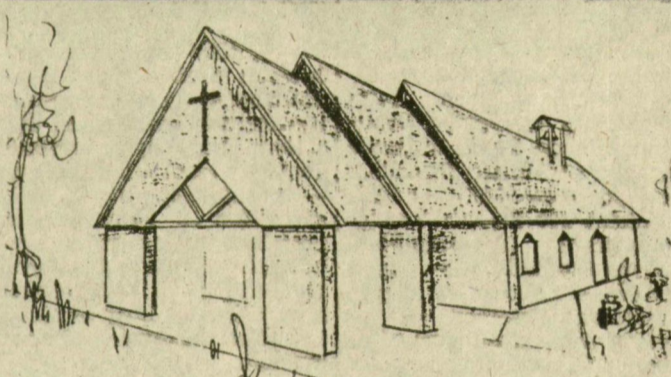
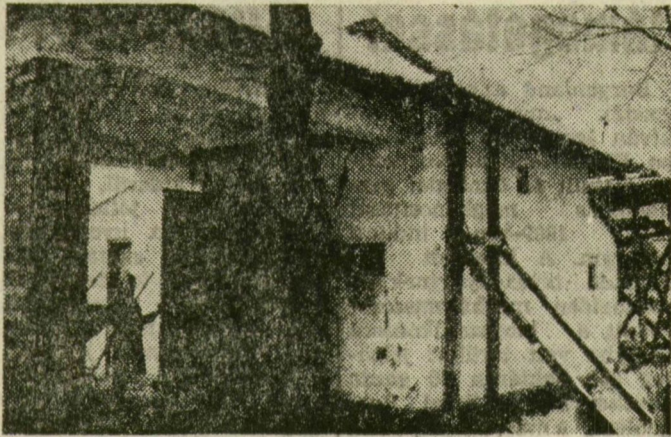
Újszeged, ravatalozó — roskadófélben

Furesa érzés belépni a szőregi út melletti temető ravatalozójába. Nemcsak a hely szelleme miatt: nem tudható, mikor dől össze az épület.

A temető „condicio sine qua non”-ja (azaz: elengedhetetlen feltétele) — írta a ravatalozóról Katona Nándor újszegedi plébános, a sirkert gondnoka. Ez az épület már nevében is utolsó állomás a végső nyughely előtt. Illő lenne hát, hogy megjelenésében is megfelelően szerepének.

A falon ijesztően vastag repedések az oldal falat gerendák támogatják, a mennyezet sarka hullámosra torzult. A kőjál már két felszólítást is küldött a ravatalozó rendbehozására — csak éppen azt nem mondta meg senki, honnan vegyék a rávalót.

A tanácsnál megértésükkel biztosították az újszegedi plébánost, de pénzt nem adtak. Az előző temetőgond-



nok összegyűjtött ugyan 400 ezer forintot, de ez természetesen nem elegendő egy új ravatalozóra. Mert javításának nincs értelme: újat kell építeni. A plébános új természetesen az új önkormányzatnál

is próbálkozott, és nem hiába. Egy héten belül válasz jött, és mellé most 2,5 millió forintot is biztosít az önkormányzat erre a célra.

A városi támogatást indokolja, hogy az újszegedi sirkert — bár az egyház tulajdonában van — köztemető funkciót lát el, és nem tekinthető méltányosnak, hogy csak a hívek pénzéből építsék fel az új ravatalozót.

Máris sokan vannak, akik munkaerejüket ajánlották föl segítségként. De lehetséges, hogy még gyűjtés szervezésére is szükség lesz, mert kétséges, hogy elegendő-e az önkormányzattal kapott összeg.

Dr. Szabó László, a terület önkormányzati képviselője kezdettől segítette az ügyet. Kószó József társadalmi munkában készítette el az új épület tervét, amelynek engedélyezése folyamatban van. Lehetséges, hogy a rajzon látható terv még módosul...

(nyilas)

BALOGH TAMÁS RIPORTJA

IKV kirakta, alapítvány befogadta

Kilakoltatás. Olyan kifejezés, aminek jelentését pontosan tudja az ember, igazai tartalmát azonban csak az érzi, aki — ha nem is szenvedő alanyként, de — részese volt ilyen eseménynek.

Lakni valahol kell — mondom magamban a frázisszerű kijelentést, de mindjárt hallok a hozzáfűzött kiegészítést is: De muszáj a más lakásban? Márpedig — például Szegeden — csaknem száz azoknak a lakásoknak a száma, melyekben illegálisan laknak a benne levők. A családok száma ennél jóval magasabb, hisz nem ritka, hogy két-három család is együtt lakik. Ha tudomást szereznek arról, hogy körül valahol egy lakás, egyszerűen betörnek az ajtót, s betelepülnek. A hatóság előbb felszólítást küld, aminek legtöbbször semmi foganatja, aztán az újabb értesítés már a kilakoltatás időpontjáról szól.

Repülőtér, a nevezetes zöld ház. Három család kapott értesítést, eljött a kilakoltatás ideje. Az udvaron rendőrautó, ám az egyenruhásokra most nincs szükség, nélkülük is megoldódni látszik a probléma. A ház egy része már eddig is a Menedékhely Alapítvány hatáskörébe tartozott, az eddig IKV-kezelésű lakások közül pedig újabbakat utalt ki a lakáshivatal az alapítványnak. Ezekért a helyiségekért az alapítvány bérleti díjat fizet, de dönthet arról, kinek adja. Vezetője, Szirtesi Zoltánné önkormányzati képviselő a kilakoltatás napja előtt többször járt az önkényesen beköltöző cigány családoknál, s arra kérte őket: költözzenek ki addig a lakásokból, amíg az IKV átadja. Az ingatlanosok ugyanis üresen, lezárva adják át a lakásokat — a kiutaló határozat kíséretében — a Menedékhely Alapít-

ványnak. Hogy az alapítvány ezután kinek juttatja az üres otthont, annak-e, aki esetleg bútorával, családjával a folyosón várakozik — az állami vállalatra már nem tartozik.

Szirtesiné mindenesetre örül, hogy nem kerülnek utcára ezek a nehéz sorsú emberek, nem kell gyerekeiket állami gondozásba venni — ahogy azt az előírások különben meghatározzák. Nehéz sorsúak — írom, s biztos vagyok benne, a társadalom különböző csoportjainak véleménye abban lenne leginkább eltérő: vajon mennyiben tehetnek ezek az emberek saját életük ilyen alakulásáról?

Kolompár László és családja másfél éve lakik a repülőtér — megélték már vagy három kilakoltatást is —, előtte Dorozsmán laktak, de a Búza utcai rejtőn már szinte mindenkit elűldözött onnan. Valahol pedig lakni kell, mondja, és ezért törtek föl egy lakást. Önálló otthonhoz jutni — számukra reménytelen. Miből is? Most épp munkanélküli-segélyből él, 24 éves korára, mert ami munkát talál, azért nem fizetnek úgy, hogy abból meg lehessen élni. Nyolc osztálya van, most azt mondja, tanulna még szívesen, ha az megélhetést adna neki. Pedig hivatalos jogosítványa is van, de — állítja — azzal se talál munkát.

A szintén a folyosón, kevés cuccával, bútorával, negyedmagával várakozó Kovács László helyzete még kevesebb reményt táplálhat. Neki jogosítványa sincs, iskolája is csak hét osztály. Legutóbb tavaly nyáron dolgozott, a városgazdálkodásnál, aztán egy fűskamrában lakott, a Cserepes soron. A hideg elől menekültek Kolompárhoz, s most felesége gyeséből élnek, négyen... Kolompár azzal egészíti ki barátja, egyben lakótársa mondanivalóját:

őket csak nagyon piszkos, vagy nagyon nehéz munkára veszik fel. Utóbbi csinálta is, aztán a szívének állandóan ritmuszavara volt... Helyzetüket azért is reménytelennek látja, mert — mint mondja — az ország minden részéből jönnek Szegedre a cigányok, s ómiattuk is nehezebb a helyi szegények helyzete. Jóllehet, ezeknek az embereknek, s a hozzájuk hasonlóknak túl sok optimizmusra nem adnak okot a reményeik, a sorsuk — ez esetben legalább megoldást talált a Menedékhely Alapítvány. Ebben megnyugodva, már eljárnék, ám hogy a történetek megítélése mennyire nem egyértelmű, azt egy vita során tapasztalhatjuk.

Középkorú asszony állít meg a kapuban. Mint kiderül, az épület emeletén kiutalt lakások egyikében lakó magyar asszony.

„Mondja, igazság az — kérdezi, választ sem várva —, hogy itt senkinek nem kell semmit fizetni, csak nekünk, magyaroknak? Ha mi nem fizetünk, küldik a hátralékpapírt, ezeknek meg semmi! Akik dolgoznak, azok fájat meg szénnel tüzelnek, így is majd megtagunk, ezeknek az önkényes beköltözőknek meg be van vezetve a gáz, nyitott ablaknál is melegük van. Az alapítvány egy nagy marha, hogy az ilyen munka nélküli csavargókat segíti.”

Szava hatására rögtön kis csapat verődik össze, s szóváltásba keverednek. Közben Szirtesiné azt meséli: való igaz, hogy az alapítvány kezelésében levő lakásokba — minisztériumi támogatásból — bevezették a gázt. Ugyanakkor ugyanezt az IKV nem tudta megtenni (állítólag pénz híján) saját lakásaival. A feszültségek emiatt is nőnek, a problémák sokasodnak. Kérdés, ki tud úrrá lenni rajtuk?



Folklór február Szegedi táncosok bemutatója

Bár a hónapnak vége felé táncműhelyekben érkezel-járunk, a folklór február igazi újabb bemutatóra került sor a Szeged Táncgyűjtés csoportjai részvételével szombat este. E második hétvégén a vasutas művelődési házban a Motolla (vezetője Juhász Zsolt), a Kisbojtár (vezetője Gera Enikő) és a Berkenye csoport (vezetője Veress Katalin, Vámos László) lépett színpadra. Az utánpótlást jelentő táncműhelyekben érkezel-tően jó kezek irányítják a kicsiket. Az este a Berkenyénél legjobban a Párosító, a Motollánál a Zempléni leánytánc, a Kisbojtárnál a Dél-alföldi koreográfia tűkrözte ezt. Jelen felsorolás némiképp rangsort is jelenthetne. Élményszerűen hatott a zenekar kalotaszegi dalbetéte. Képünkön a párosító egy elkapt pillanata látható. (Fotó Somogyi Károlyné)

Junoszty

avagy még egyszer, de nem ugyanarról

Igazán nem szokás publicisztikai írást ugyanazzal a címmel folytatni, csak hogy a téma oly annyira kivívta a köz szíves érdeklődését, hogy a hagyományoktól ezúttal eltekintünk. A sorozatok dramaturgiáját szem előtt tartva, ismertetjük az első rész tartalmát: Szerző édesanyja fogta Junoszty típusú televízióját, elvitte a Gelkába, ám ott egy farmerdzseki fiatalember, konzultálva fülbevalós kollégájával — „A főnök szakosodott ilyenekre” —, nem vállalta a szerkezet megjavítását. Szerző ezek után úgy vélte, az eset jó példa arra, hogy bár a fegyveres szovjet elvtársak elmennek, marad nyomuk elég, sok-sok szimbolikus szerkezet, melyeknek a felemásan kapitalizáló viszonyok között is működni kellene, mert emberi életkehez és sorsokhoz vannak kötve, méghozzá végérvényesen, mert az ország lakosságának egy igen tekintélyes része „korszerűtlen ember”, mert szegény és alkalmazkodni képtelen, s most már ilyen is marad. Szerző mindezt megfogalmazta, a nyomda kinyomtatta, az újság megjelent, a szerkesztőségben pedig felizzottak a telefonvonalak.

Minden további félreértést elkerülendő, Szerző gyorsan és határozottan kijelenti: Szeged valamennyi szerve — természetesen a Gelkát is beleértve —, ha nem is örömmel, de mégis csak vállalja a Junoszty típusú televíziók javítását. Mármost ebből a megjegyzésből többféle következtetést lehet kicsalogatni. Egyrészt, Szerző édesanyja Junoszty televíziójával nem egy helybéli szervizben tett látogatást, másrészt viszont tökéletesen érthető a szegedi kirendeltség üzletvezetőjének néhol még csúnya szavakkal fűszerezett háborgása, mert ő — mint mondja — idét s emberi erőt nem ki-mélve, még Munkácsra és Ungvárra is elutazott, hogy ezekben az elátkozott szerkezetekbe alkatrészt tudjon venni, rendelni, s akkor most jönnek itt az újságírók mindenféle kiagyalt és galád családi történetekkel. Igen, de ez már a harmadik szempont, hogy tudnillik az egy név alatt lezajló vállalkozásokat, meg szolgáltatásokat a naiv polgár mégis csak úgy fogja föl, olyan véd- és dacsözvétségnek, mint mikor a négy testőr „Egy mindenkiért, mindenki egyért!” felkiáltással villantotta össze a kardját, s aztán valóban küzdöttek, bárhol a nagyvilágban, ezen elvek szerint szolgálták jól s nemest. Mármost a polgár ugyanazt várná el a kutyinyi cipőfűző-javitóktól, mint a lillafürediektől, ha azok egy cég fenntartósága alá tartoznak. No, de a dolog nem erről szól, nem szervezetről és cipőfűző-javitókról, mint inkább általánosított szerkezetekről, még ha ezt sokan nem is akarták megérteni. Mondhatni, érdekük fűződött ahhoz, hogy ne értsék meg.

Igy kapott telefonhívást Szerző a fent nevezett szegedi szerviz egyik helybéli konkurencijától is. Hosszú és különös körmondatok kanyarogtak a sokat megélt telefonkagylóból, miközben Szerző jó ideig tanácstalan volt, nem értette a dolgot, mígnem aztán — némi helyzetképzavarral élve — kibújt a szög a zsákból. Tekintélyes méretű szög volt, ami azt illeti. Mert hogy, hallatszott a kagylóból, lehet, hogy a fent említett szervizek nem javítanak Junosztyot, ellenben ők, ők igen, s bizonyval meg lehetne ezt is valamiképpen fogalmazni. Igen, meg lehetne, mondta Szerző, reklámmondatokban, s ezen ügyekre van az újságnak kiváló szakembere, tan hozzá kellene fordulni bizalommal. Örömmel fogadná. Nem így gondolták ők, mondta a konkurencia, hanem olyan glosszaszerűen, meg hát persze, ingyen, nem tagadják, ez lenne a kívánság. A mondat véget ért. Ovatog várákozással lélegeztek odaát. Mondani sem kell, hogy Szerző nem kívánta munkatársa feladatkörébe beleszállítani magát.

Érzékenység nem vész el, csak átalakul.

Korábban a politikai hatalom hallgatózott mindenféle mondat mögé, tiltásokat, törvénytelenségeket keresve. Mert ez volt az érdeke. Félni és félelemben tartani. Mármost, amikor tényleg csak némi jó szándékú és nem is túlzottan bonyolult szellemi műveletet kellene megtenni az agestól az általánosig, közbeszól valami rosszul értelmezett pénzbeli érdek. Nem, nem szabad eltekinteni azon tulajdonságunktól, még a vállalkozási és szolgáltatási szférának sem, hogy többféle jelentésre vagyunk érzékenyek, némi iróniával szólva, ettől szép és különös az ember, legyen bár televíziószerelő, édesanya, vagy villamoskalauz. Még akkor is, ha némelyek szerint itt van Amerika, s a nagy aranykereső korszak ez, amikor bár még tele vagyunk az óhazából átmentett szerkezetekkel és berögzöttségekkel, már körvonalazódnak a nagy és ígéretes ideák. Ez persze mit sem változtat azon a tényen, hogy még nagyon sokan és nagyon sokáig Junoszty televízió nézik s hallgatják a világot. Ez persze úfent szimbolikus káoszolás volt, önmagánál többet jelentő, s higgycék el, tele van ilyenek az életünk. Már ha tele van.

Végezetül: a farmerdzseki és a fülbevaló Szerző fantáziájának terméke. Minden más megtörtént, ahogy megíratott.

Folyt. köv.?

Darvasi László

Arany János-hét

Február 25-e, és március zés, szavalóverseny, február elseje között Arany János-hét 27-én komplex művészeti vetet rendez a szegedi Arany télkedő, játékkészítés, gipsz-János Általános Iskola. A öntés, 28-án városi Arany programból: ma, hétfőn 15 János balladarendő ver-óra-órakor kezdődik az ünnepé-seny, március 1-jén pedig to-lyes megnyitó, aztán irodalmi vábbi sportversenyek, film-beszélgetés lesz Baka István vetítés, angol, német, francia költővel, rajzverseny Arany nyelvű vetélkedő következ-János művei alapján, és szó-nek, végül az ünnepélyes mitőgépés ügyességi verseny. eredményhirdetés zárja a Február 26-án sportmérkő-rendezvénysorozatot.